

**UCHWAŁA NR XX/181/2012
RADY GMINY SZEMUD**

z dnia 1 marca 2012 r.

**w sprawie zatwierdzenia i realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie
Szemud na lata 2012-2015.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011r., Nr 149, poz.887 z późn. zm.)

Rada Gminy Szemud uchwała, co następuje:

§ 1

Zatwierdza się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Szemud na lata 2012-2015, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Szemud.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodniczący Rady
Gminy

mgr Grzegorz Lasowski

Załącznik do Uchwały Nr XX/181/2012

Rady Gminy Szemud

z dnia 1 marca 2012 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE SZEMUD NA LATA 2012-2015

Rozdział 1. Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Szemud na lata 2012-2015 jest strategicznym dokumentem Gminy Szemud opracowanym w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku.

Podstawową zasadą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest ochrona prawna rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych.

Podmiotem realizującym ten cel na poziomie gminy Szemud jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szemudzie. Podstawowym zadaniem GOPS jest bezpośrednie organizowanie i wykonywanie zadań związanych z zaspokojeniem potrzeb jednostek i rodzin pozostających w trudnej sytuacji życiowej poprzez rozpoznawanie tych potrzeb, bezpośrednie i pośrednie udzielanie świadczeń w formie pieniężnej, rzeczowej i usługowej. Pomoc powinna koncentrować się na wspomaganiu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

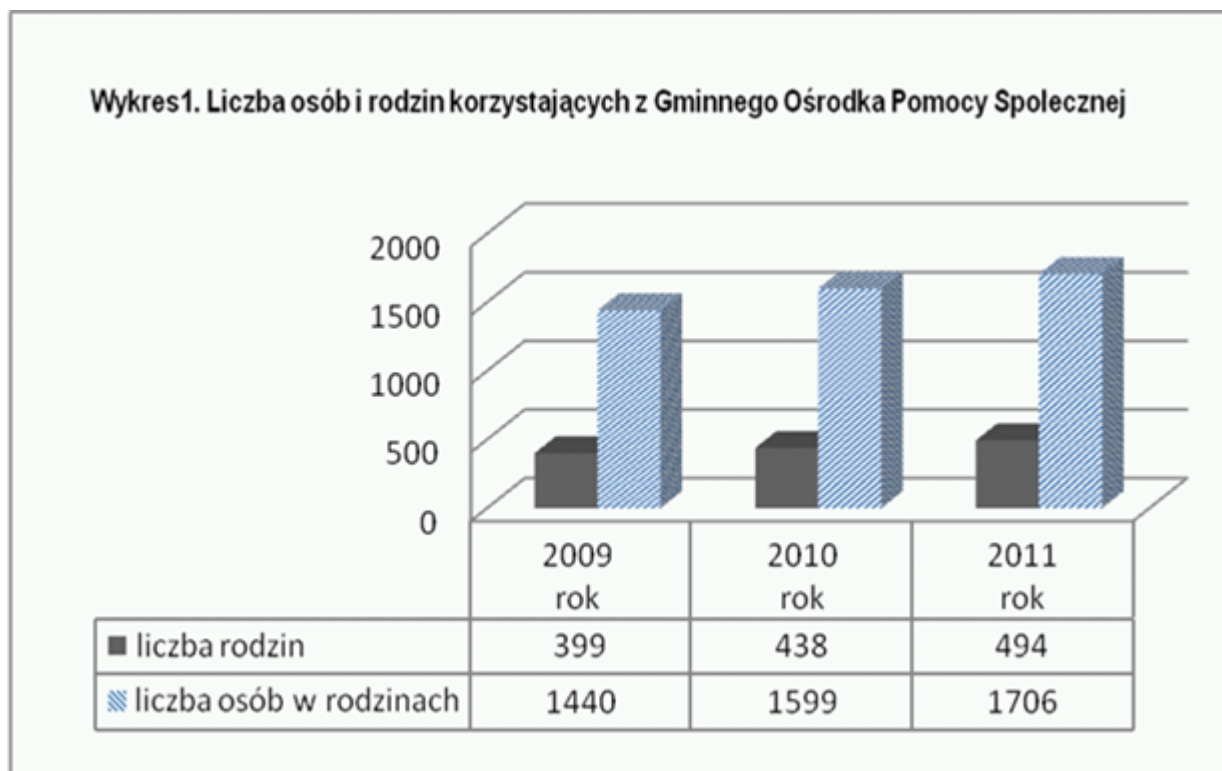
Rozdział 2. Diagnoza sytuacji rodzin w gminie Szemud

1) Charakterystyka rodzin niewydolnych wychowawczo

Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi sytemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

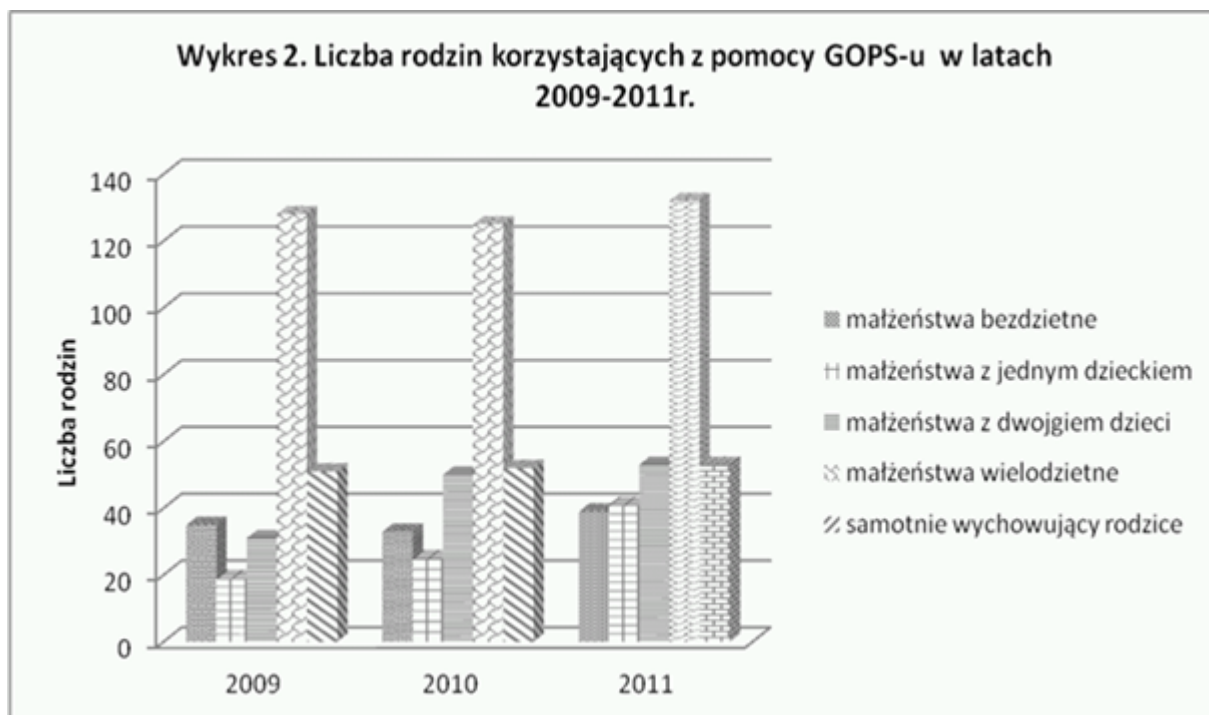
Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym. To pracownicy socjalni są pierwszymi osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku. Przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy problemów.

Gminę Szemud według stanu na dzień 31.12.2011r. zamieszkiwało 15 041 mieszkańców. Na poniższym wykresie nr 1 przedstawiono graficznie liczbę osób i rodzin korzystających ze wsparcia GOPS-u – było to 1 706 osób, co obejmuje 494 rodziny. Porównano dane z 2011r. z rokiem 2010 i 2009. Jak widać z roku na rok, coraz więcej mieszkańców korzysta ze wsparcia GOPS-u.

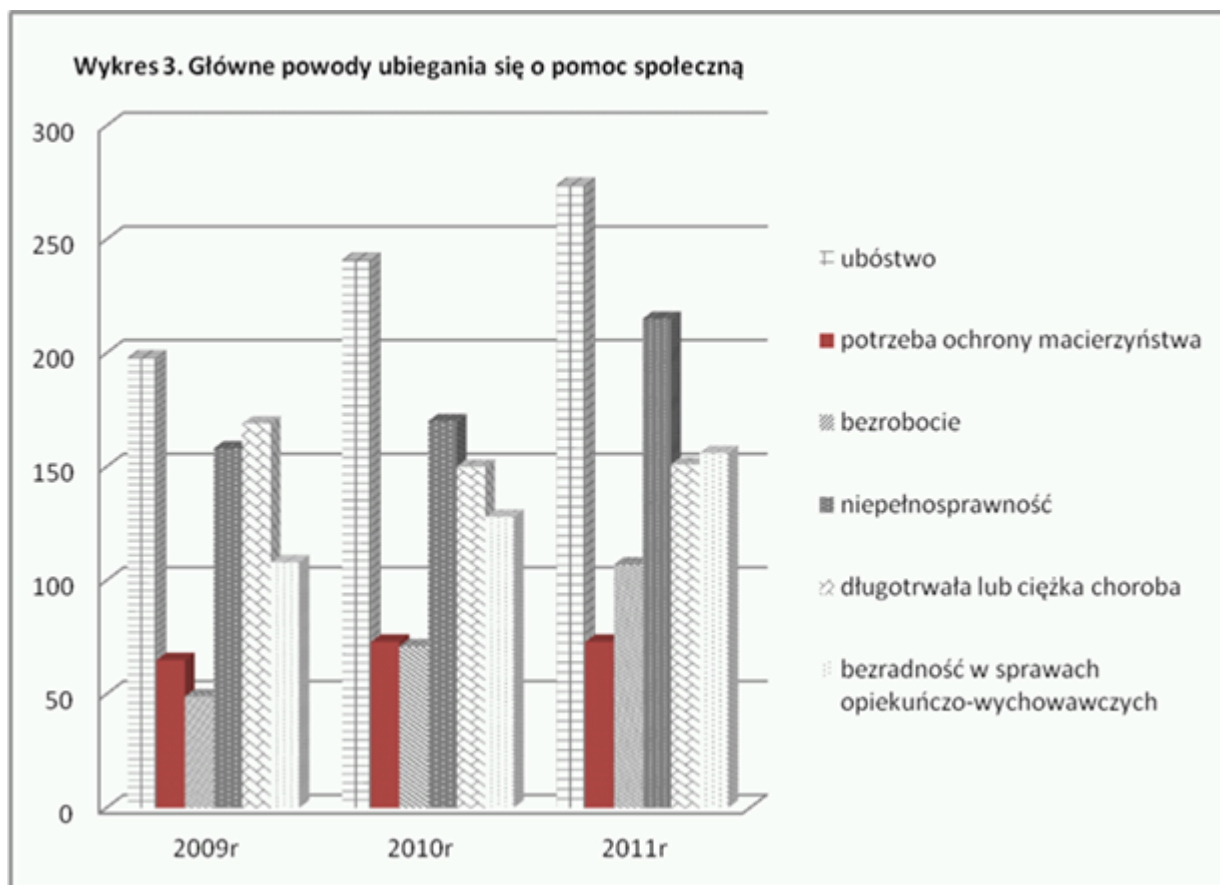
Źródło: opracowanie własne.

Wnikając szczegółowo w stan rodziny – jej skład i formę, można stwierdzić, że pomoc udzielana jest przede wszystkim małżeństwom wielodzietnym i owa sytuacja praktycznie nie zmieniła się na przestrzeni ostatnich lat, co przedstawia wykres nr 2. Na podobnym poziomie w latach 2009-2011 utrzymała się pomoc rodzinom samotnie wychowującym dzieci. Wzrosło zapotrzebowanie na pomoc dla małżeństw bezdzietnych i z jednym dzieckiem.

Źródło: opracowanie własne.

Głównym powodem przyznania pomocy w 2011r. było ubóstwo. Sytuacja ta dotyczyła przede wszystkim rodzin wielodzietnych. Problem ubóstwa jest od 2009 roku głównym problemem mieszkańców gminy Szemud. Niestety w roku 2011 sytuacja ta nasiliła się. Wzrosła też liczba osób korzystających z pomocy GOPS ze względu na niepełnosprawność. Niepokojący jest wciąż rosnący wskaźnik bezrobocia mimo podejmowanych działań zwalczających to zjawisko. Potrzeba ochrony macierzyństwa pozostała na tym samym poziomie w latach 2009-2011. Natomiast długotrwała lub ciężka choroba nie zmieniła się w porównaniu z rokiem 2010 oraz nieznacznie spadła odnosząc się do roku 2009. Jak wynika z wykresu nr 3 z roku na rok wzrasta bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przez co zwiększa się zapotrzebowanie na porady specjalistyczne oraz konkretną pomoc rzeczową i finansową skierowaną do dzieci i ich opiekunów.

Źródło: opracowanie własne.

W związku z problemem rodzin niewydolnych-wychowawczo sporządzono wykaz rodzin objętych szczególnym nadzorem ze strony pracowników socjalnych. W 2011 roku na terenie gminy Szemud 20 rodzin objęto szczególnym nadzorem GOPS. Są to rodziny borykające się z wieloma problemami, tj. bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, ubóstwo, alkoholizm, przemoc.

Rozdział 3. Zasoby gminy

Program Wspierania Rodziny w Gminie Szemud na lata 2012 – 2015 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje opisane w poniższej tabeli.

Tabela 1. Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny z gminy Szemud.

Lp.	Nazwa i adres placówki	Rodzaj działalności
1.	Urząd Gminy Szemud 84-217 Szemud, ul. Kartuska 13	Przyznawanie i wypłacanie stypendiów, dowozy dzieci niepełnosprawnych, organizowanie kolonii,
2.	GOPS Szemud 84-217 Szemud, ul. Kartuska 13	Praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, specjalistyczne poradnictwo, aktywizacja społeczno-zawodowa, wspieranie aktywności lokalnej,
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Szemud, ul. Kartuska 13	Wsparcie psychologiczne, przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu,
4.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny 84-217 Szemud, ul. Kartuska 13	Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu problemu przemocy,

5.	Placówki służby zdrowia z terenu gminy Szemud	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej,
6.	Placówki oświatowo-wychowawcze z terenu gminy Szemud,	Działalność edukacyjno-wychowawcza, organizowanie wypoczynku, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla rodziców i dzieci,
7.	Świetlica socjoterapeutyczna „Nazaret” 84-207 Koleczkowo ul. Wejherowska 24	Organizowanie zajęć pozaszkolnych, wsparcie psychologiczno-terapeutyczne, organizowanie dzieciom czasu wolnego,
8.	Parafie z terenu gminy Szemud.	Działalność charytatywna, organizowanie wypoczynku oraz paczek świątecznych.

Źródło: opracowanie własne.

W gminie Szemud funkcjonuje szeroki wachlarz form pomocy dziecku i rodzinie. Są to zarówno poradnictwa, jak i konkretne usługi, które służą zwalczaniu bezradności opiekuńczo-wychowawczej, profilaktyce, walce z sytuacjami kryzysowymi, nałogami, itp.

Rozdział 4. Założenia Programu

Program Wspierania Rodziny w Gminie Szemud na lata 2012 – 2015 jest zgodny z założeniami zawartymi w dokumentach strategicznych, tj.:

- Narodowy Plan Działań na rzecz dzieci na lata 2004-2012,
- Strategia Rozwoju Gminy Szemud na lata 2011-2025,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Szemud na lata 2006-2013.

Rozdział 5. Cele Programu

Cel główny Stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspierania rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych w gminie Szemud.

Cele szczegółowe

- 1) Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny;
- 2) Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo celem przywrócenia prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie;
- 3) Podejmowanie działań koordynujących wobec podmiotów zajmujących się rodzinami dysfunkcyjnymi.

Rozdział 6. Zadania programu

Harmonogram Programu Wspierania Rodziny na lata 2012 – 2015 w Gminie Szemud został przedstawiony w formie poniższej Tabeli nr 3.
Tabela nr 3 Harmonogram Programu

Lp.	Zadania	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Prowadzenie działalności profilaktycznej na rzecz	1) Udział w kampaniach, konferencjach, seminariach promujących wartość rodziny, 2) wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności	2012-2015	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji	- Ilość konferencji, seminariów, - ilość artykułów w lokalnej prasie, - ilość plakatów, ulotek, - utworzenie zakładki na stronie

	rodziny.	społecznej na rzecz rodziny, 3) udział w Projektach współfinansowanych ze środków pozabudżetowych w tym rządowych i ze środków UE mających na celu dobro rodziny i rozwój specjalistycznego wsparcia, 4) udział w programach profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży.		Programu.	internetowej, - ilość programów.
2.	Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.	I.Praca z rodziną: 1)konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, prawne, zawodowe), 2) udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej: -pomoc w formie dożywiania dla dzieci i młodzieży w szkołach, -udzielanie pomocy dzieciom w formie stypendiów, wyprawek szkolnych, itp. -udzielanie pomocy w formie zasiłków, 3)organizowanie czasu wolnego dzieciom w formie kolonii, zimowisk, wycieczek, wyjazdów, spotkań, imprez, itp. 4)usługi opiekuńcze i specjalistyczne, 5)tworzenie grup wsparcia i grup samopomocowych, II. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka: wsparcie asystenta rodziny, pomoc rodzin wspierającej, praca socjalna z rodziną (kontrakt socjalny), pomoc placówek wsparcia dziennego (kluby, świetlice, itp.)	2012-2015	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu.	- ilość porad udzielonych w punkcie konsultacyjnym, - Ilość zatrudnionych specjalistów na terenie gminy Szemud, - ilość dzieci dożywianych w szkołach, - ilość rodzin, którym przyznano pomoc finansową, - ilość kolonii, wyjazdów, itp. - liczba rodzin objętych usługami opiekuńczymi, - liczba grup wsparcia, - ilość rodzin objętych przez asystenta rodziny, - ilość rodzin wspierających, - ilość kontraktów socjalnych, - ilość placówek wsparcia dziennego,
3.	Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny,	1) współpraca szkół, policji, służby zdrowia, GOPS, sądów, kuratorów, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, organizacji pozarządowych oraz innymi instytucjami, 2)stała współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, jednostką realizującą działania z zakresu pieczy zastępczej, 3)doskonalenie kadry (szkolenia dla pracowników socjalnych, asystentów rodziny, rodzin wspierających oraz innych specjalistów).	2012-2015	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu.	- liczba szkoleń, spotkań, konferencji, itp.

Źródło: opracowanie własne.

Rozdział 7. Odbiorcy Programu

Odbiorcami Programu są:

- 1) Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) Dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
- 3) Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Rozdział 8. Przewidywane efekty realizacji Programu

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

Rozdział 9. Realizatorzy Programu

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szemudzie przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urzędem Gminy w Szemudzie,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespołem Interdyscyplinarnym,
- Policją,
- Placówkami oświatowymi i kulturalnymi,
- Zakładami Opieki Zdrowotnej,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie,
- Organizacjami pozarządowymi.

Rozdział 10. Źródła finansowania

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania rodziny są:

- 1) Środki własne gminy:
 - a) zaplanowane na dany rok budżetowym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Szemudzie na realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny,
 - b) pochodzące ze zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- 2) Dotacje z budżetu państwa.
- 3) Środki pozabudżetowe.

Rozdział 11. Monitoring i ewaluacja

Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez koordynatora Programu - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szemudzie w celu oceniania czy Program osiąga założone cele. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szemudzie będzie, co roku przedkładał Radzie Gminy Szemud raport z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny.

Niniejszy dokument został przygotowany przez:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szemudzie